



การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้แนวทางการปฏิรูปการเรียนรู้กับพฤติกรรมการสอนของครูในเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา

วิทยานิพนธ์
ของ
พิศเพลิน สาระสันต์

เสนอต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน

ตุลาคม 2547

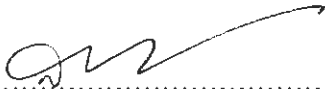
ISBN 974-429-207-5

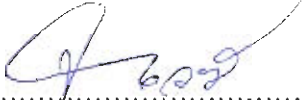
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

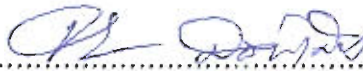



หัวข้อวิทยานิพนธ์ การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้แนวทางการปฏิรูปการเรียนรู้
กับพฤติกรรมการสอนของครูในเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา
โดย นางพิศเพลิน สาระสันต์
สาขา หลักสูตรและการสอน
คณะกรรมการควบคุม ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมพร แมลงภู ประธานกรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์จินตนา เวชมี กรรมการ

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์



..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมพร แมลงภู)


..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์จินตนา เวชมี)


..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(ดร.ซิดชัย สนั่นเสียง)


..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(ดร.ชูชีพ เป็ยคนอก)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์นี้เป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน


..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ดร.บุรพาทิศ พลอยสุวรรณ)

ตุลาคม พ.ศ. 2547



ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จได้ด้วย ความกรุณา และการแนะนำอย่างดียิ่งจาก อาจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมพร แผลงภู่ ประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ จินตนา เวชมี กรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ซึ่งกรุณาให้คำแนะนำ ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่อง ในการทำวิทยานิพนธ์มาตั้งแต่ต้นจนเสร็จสิ้น ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณา และขอกราบ ขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์ ดร.บูรพาพิศ พลอยสุวรรณ อาจารย์ ดร.จิตชัย สนั่นเสียง หัวหน้ากลุ่มงานนิเทศก์การศึกษา ยืนยง ราชวงษ์ ผู้ช่วยผู้อำนวยการ โรงเรียนประจักษ์ เฉลียว สายพิณ และ อาจารย์ระเบียบ ยิ้มช้อย ที่กรุณาให้คำแนะนำและตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการ วิจัยครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2 ผู้บริหาร โรงเรียนทุกโรงเรียนและอาจารย์ทุกท่าน ในเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ เขต 2 ที่ให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยเป็นอย่างดี

ขอกราบขอบพระคุณ บิดาและมารดา ผู้อำนวยการ โรงเรียนเทศบาลวัดแม่นางปลื้ม ผู้ช่วยผู้อำนวยการและคณะครู โรงเรียนเทศบาลวัดแม่นางปลื้มทุกท่าน ขอบคุณพี่ ๆ เพื่อน ๆ และ น้อง ๆ นักศึกษาปริญญาโท สาขาหลักสูตรและการสอน ที่เป็นกำลังใจและให้ความช่วยเหลือใน การทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้จนสำเร็จลงด้วยดี

คุณค่าและประโยชน์ของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณของ บิดา มารดา ครูอาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่านที่ได้อบรม สั่งสอน ชี้แนะแนวทางการศึกษาและ วางรากฐานการศึกษาให้แก่ผู้วิจัย

พิศเพลิน สาระสันต์



สารบัญ

บทที่	หน้า
1	บทนำ..... 1
	ภูมิหลัง..... 1
	ความมุ่งหมายของการวิจัย..... 6
	ความสำคัญของการวิจัย..... 6
	ขอบเขตของการวิจัย..... 7
	นิยามศัพท์เฉพาะ..... 7
	สมมติฐานการวิจัย..... 10
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง..... 11
	การรับรู้..... 12
	ความหมายของการรับรู้..... 12
	ลักษณะของการรับรู้..... 12
	องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการรับรู้..... 13
	การวัดการรับรู้..... 13
	การปฏิรูปการเรียนรู้..... 14
	แนวคิดเกี่ยวกับการปฏิรูปการเรียนรู้..... 14
	สาระสำคัญเกี่ยวกับการปฏิรูปการเรียนรู้..... 15
	แนวทางการปฏิรูปการเรียนรู้..... 17
	การรับรู้แนวทางการปฏิรูปการเรียนรู้ด้านกระบวนการเรียนรู้..... 22
	การประเมินผลตามแนวทางการปฏิรูปการเรียนรู้..... 42
	แนวทางการปฏิรูปการเรียนรู้ด้านการประเมินผลตามแนวทาง การปฏิรูปการเรียนรู้..... 43
	แนวทางการปฏิรูปการเรียนรู้ด้านการวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนา การเรียนรู้..... 62
	พฤติกรรมการสอนของครู..... 74
	ความหมายของพฤติกรรมการสอน..... 74
	ความสำคัญของพฤติกรรมการสอน..... 75



สารบัญ (ต่อ)

บทที่		หน้า
2 (ต่อ)	หลักการและลักษณะการสอนที่ดี.....	76
	พฤติกรรมการสอนของครูตามแนวทางการปฏิรูปการเรียนรู้.....	81
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	103
	งานวิจัยในประเทศ.....	103
	งานวิจัยต่างประเทศ.....	107
	สรุปกรอบแนวคิดในการวิจัย.....	108
3	วิธีดำเนินการวิจัย.....	111
	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	111
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	113
	การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	113
	การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	115
	การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล.....	116
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	119
	ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	119
	ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการรับรู้ แนวทางการปฏิรูปการเรียนรู้และพฤติกรรมการสอนของครู ในเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา.....	121
	ตอนที่ 3 ผลความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้แนวทางการปฏิรูปการเรียนรู้ กับพฤติกรรมการสอนของครูในเขตพื้นที่การศึกษา พระนครศรีอยุธยา.....	138
5	สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	149
	ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	149
	สมมติฐานการวิจัย.....	149
	วิธีดำเนินการวิจัย.....	149



สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
5 (ต่อ) สรุปผลการวิจัย.....	150
อภิปรายผลการวิจัย.....	152
ข้อเสนอแนะ.....	154
ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้.....	155
ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป.....	155
บรรณานุกรม.....	156
ภาคผนวก.....	164
ภาคผนวก ก. รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิที่ตรวจเครื่องมือในการวิจัย และหนังสือ ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือการวิจัย.....	165
ภาคผนวก ข. หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย.....	168
ภาคผนวก ค. แบบสอบถามเพื่อการวิจัย.....	172
ประวัติของผู้วิจัย.....	184
บทคัดย่อภาษาไทย.....	185
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	187



บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	แนวคิดของนักวิชาการเกี่ยวกับการปฏิรูปการเรียนรู้.....	21
2	แนวคิดของนักวิชาการเกี่ยวกับพฤติกรรมการสอนของครูในด้านต่าง ๆ.....	81
3	จำนวนโรงเรียนและจำนวนครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่างที่สุ่ม.....	112
4	จำนวนและร้อยละของครู ในเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา.....	120
5	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานการรับรู้แนวทางการปฏิรูปการเรียนรู้ ของครู ในเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา.....	122
6	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการรับรู้แนวทางการปฏิรูปการเรียนรู้ ด้านกระบวนการเรียนรู้ของครู ในเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา.....	123
7	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานการรับรู้แนวทางการปฏิรูปการเรียนรู้ ด้านการประเมินผลตามแนวทางการปฏิรูปการเรียนรู้ของครู ในเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา.....	126
8	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานการรับรู้แนวทางการปฏิรูปการเรียนรู้ ด้านการวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของครู ในเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา.....	128
9	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของพฤติกรรมการสอนของครู ในเขตพื้นที่ การศึกษาพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา.....	131
10	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของพฤติกรรมการสอนของครูด้านวิธีการและ กิจกรรมการเรียนการสอนของครู ในเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา.....	132
11	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของพฤติกรรมการสอนของครูด้านการใช้สื่อ การเรียนการสอนของครู ในเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา.....	133
12	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของพฤติกรรมการสอนของครูด้านการวัดและ ประเมินผลการเรียนของครู ในเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา.....	135
13	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของพฤติกรรมการสอนของครูด้านปฏิสัมพันธ์ ระหว่างครูกับนักเรียนของครู ในเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา.....	137
14	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้แนวทางการปฏิรูปการเรียนรู้กับ พฤติกรรมการสอนของครู ในเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา.....	138



บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
15 คำสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้แนวทางการปฏิรูปการเรียนรู้กับ พฤติกรรมของครูระดับช่วงชั้นที่ 1-2 ในเขตพื้นที่การศึกษา พระนครศรีอยุธยา.....	139
16 คำสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้แนวทางการปฏิรูปการเรียนรู้ กับพฤติกรรมการสอนของครูระดับช่วงชั้นที่ 3 ในเขตพื้นที่ การศึกษาพระนครศรีอยุธยา.....	140
17 คำสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้แนวทางการปฏิรูปการเรียนรู้ ด้านกระบวนการกับพฤติกรรมของครู ในเขตพื้นที่การศึกษา พระนครศรีอยุธยา.....	141
18 คำสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้แนวทางการปฏิรูปการเรียนรู้ ด้านการประเมินผลตามแนวทางปฏิรูปการเรียนรู้กับพฤติกรรม การสอนของครู ในเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา.....	144
19 คำสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้แนวทางการปฏิรูปการเรียนรู้ ด้านวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการเรียนรู้กับพฤติกรรมของครู ในเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา.....	146



บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 กรอบความคิดในการวิจัย.....	10
2 แสดงโมเดลการพัฒนาพฤติกรรมการเรียนรู้.....	24
3 ขั้นตอนระบบของโมเดลการวิจัยและพัฒนาการศึกษา (R & D)	66
4 กระบวนการวิจัยในชั้นเรียนของกรมวิชาการ.....	68
5 กระบวนการวิจัยในชั้นเรียนของประวิต เอราวรรณ์.....	69
6 กระบวนการวิจัยในชั้นเรียนของวรรณวิไล พันธุ์สีดา.....	70
7 กระบวนการวิจัยในชั้นเรียนของประกอบ มณีโรจน์.....	71
8 ตัวแปรการทำวิจัยในชั้นเรียน.....	72